

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت اخذ دکترای دندانپزشکی

عنوان

مقایسه میزان سرمی ویتامین D افراد مبتلا به لیکن پلان دهانی و افراد سالم مراجعه کننده به بخش بیماری های دهان دانشکده دندان پزشکی قزوین

استاد راهنما :

دکتر مهدیه زرآبادی پور

استاتید مشاور :

دکتر فائزه آزموده

دکتر منیرالسادات میرزاده

نگارش :

مصطفی صادقی

چکیده

زمینه: کمبود ویتامین D یک مشکل جهانی در سلامت است که می تواند خطری برای طیف وسیعی از بیماری های حاد و مزمن باشد. سطح ناکافی ویتامین D در سرم می تواند خود منجر به بوجود آمدن بیماری های مختلفی نظیر استئومالاسی، ریکتز، برخی بیماری های اتوایمیون مانند دیابت نوع یک، آرتریت روماتوئید، کم کاری تیروئید و همچنین بیماری های عفونی مانند توبرکلوزیس و بلاخره برخی سرطان ها شود. به علت ماهیت اتوایمیون بیماری لیکن پلان و ارتباط نقص ویتامین D سرم با این گروه از بیماری ها، به نظر می رسد کاهش سرمی ویتامین D با بروز علائم مرتبط با بیماری لیکن پلان مرتبط باشد ولی هنوز مطالعات و شواهد کافی برای ارتباط دادن این اختلالات در دست نیست.

هدف: هدف از این مطالعه، مقایسه میزان سرمی ویتامین D در بیماران مبتلا به لیکن پلان دهانی با جامعه گروه کنترل می باشد.

روش انجام کار: در یک تحقیق تجربی-آزمایشگاهی، ۱۰۵ نفر داوطلب (۳۰-۶۰ساله) شامل ۱۵ مرد و ۲۰ زن که به لحاظ کلینیکی و هیستوپاتولوژی، مبتلا به بیماری لیکن پلان دهانی تشخیص داده شده بودند و ۷۰ نفر (شامل ۳۵ مرد و ۳۵ زن) از افرادی که به جهت انجام معاینات روتین دندان پزشکی به بخش بیماری های دهان دانشکده دندان پزشکی قزوین مراجعه کرده بودند، پس از بررسی های لازم وارد مطالعه شدند. از افراد مذکور توسط کارشناس پرستاری، به میزان ۲ میلی لیتر خون وریدی گرفته شد و نمونه ها بلافاصله پس از آماده شدن، جهت سنجش میزان ویتامین D به آزمایشگاه ارسال شد. هیچ یک از افراد مطالعه بیماری سیستمیک یا سابقه مصرف دارویی که بر میزان ویتامین D سرم تاثیرگذار باشد نداشتند. ویتامین D سرمی آنها به روش ELFA اندازه گیری شده و نتایج به دست آمده توسط روش آماری Independent sample t- test، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: میانگین سنی گروه کنترل $40/86 \pm 9/8$ سال و میانگین سنی گروه بیماران $41/89 \pm 7/9$ سال محاسبه شد. هم چنین میزان میانگین ویتامین D در گروه کنترل $23/713 \pm 9/00$ ng/ml و در گروه بیماران $18/12 \pm 8/7$ ng/ml بدست آمد. نتایج به دست آمده نشان می دهد که میزان ویتامین D سرمی در افراد مبتلا به لیکن پلان به طرز معناداری کمتر از این میزان در گروه کنترل بوده است ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: بر اساس نتایج مطالعه حاضر، میزان ویتامین D در افراد مبتلا به لیکن پلان کمتر از افراد سالم بوده است و احتمالاً دلیل این مساله، دخالت ویتامین D در تنظیم و تعدیل واکنش های سیستم ایمنی از طریق اثرگذاری روی لنفوسیت های B و T و کاهش تولید واسطه های التهابی آن ها نظیر اینترلوکین ۲ و اینترفرون گاما می باشد.

کلمات کلیدی: کمبود ویتامین D، لیکن پلان دهانی، سرم

Abstract

Background: Vitamin D deficiency is a world problem in health which can be known as a risk factor for a large spectrum of acute and chronic disorders. Serum vitamin D deficiency can lead to a series of disease such as osteomalacia, rickets, some of auto immune disease such as diabetes type 1, rheumatoid arthritis thyroid disease, infection diseases like tuberculosis and finally some of cancers. Because of the autoimmune nature of the oral lichen planus and the correlation between vitamin D deficiency and this group of disease, it seems that serum vitamin D deficiency can have a role in oral lichen planus etiology. However, there is not yet enough studies and evidences to confirm that this correlation exists.

Aim: The aim of this study is to compare the vitamin D level in serum of patients with oral lichen planus and healthy individuals referring to disease department of dental school.

Method: In an experimental laboratory study, 105 volunteers (30-60 years old) including 35 patients who were clinically and histopathologic diagnosed as a lichen planus case (as the case group) and 70 healthy people who came to the department of oral school for the routine examinations and treatments, (as the control group) have been selected for entering to the research, after required reviews. The case group included 15 men and 20 women, while the control group was consisted of equal men and women (i.e. 35 males and 35 females). The venous blood sample was taken from volunteers (2ml for each sample) by an experimented nurse and sent to the Biochemistry department for estimation of vitamin D levels. None of the volunteers had systemic disorders or a history of drug usage effecting the serum vitamin D levels. The sample vitamin D levels was measured by using ELFA method and the results were statistically analyzed by independent sample t-test.

Results: The control and case groups mean age was respectively 41.89 ± 7.9 years and 40.86 ± 9.8 years. Also the mean amount of serum vitamin D levels in the control group was 23.7 ± 9 ng/ml, while this was 18.12 ± 8.7 ng/ml in the case group. This indicates that there is a significant difference in the mean amount of serum vitamin D levels between case and control groups ($p < 0.05$).

Conclusion: According to the results of this study, the level of serum vitamin D in lichen planus patients was lower than healthy subjects, and probably due to the interference of vitamin D in regulating and modifying the immune system's responses through effects on B and T lymphocytes And reducing the production of inflammatory mediators such as Interleukin 2 and Interferon gamma.

Kew words: vitamin D, oral lichen planus, deficiency, serum.

Qazvin University of Medical Science

School of Dentistry

***A Thesis
for doctorate Degree in Dentistry***

Title:

***Comparison of serum vitamin D in patients with oral lichen
planus and healthy individuals referred to Oral medicine
department of dental faculty of Qazvin***

Supervisor Professor by:

D.R MAHDIEH ZARABADI POOR

Consultant Professor by:

D.R FAEZEH AZMOUDEH

D.R MONIRDOKHT MIRZADEH

Written by:

MOSTAFA SADEGHI

Thesis No:840

Year:1396-97

